МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Асоціація міжнародного навчання та стажування «АМОС», м. Варна, Болгарія

Навчально-науковий інститут права
Кафедра публічного права

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник тез

IX Міжнародної науково-практичної конференції

присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, доктора юридичних наук Віктора Тарасовича Білоуса

26 жовтня 2023 року

Ірпінь

2023

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431

Ф59

Рекомендовано до видання
Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
від 06 листопада 2023, протокол № 6

Редакційна колегія:
Віктор БІЛОУС, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;
Марина ГЛУХ, к.ю.н., доцент; Олена МЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент

Ф 59

Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, д.ю.н. Віктора Тарасовича Білоуса. м. Ірпінь, 26 жовтня 2023 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 312 с.

Тези подаються в авторській редакції.
Організатори конференції не несуть відповідальності
за зміст поданих матеріалів.

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431
© Державний податковий університет, 2023

ЗМІСТ

Ариштевич О.В. Перспективи міжнародно-правової співпраці з податкових питань в Україні…….. **11**

Афонін Т.В. Проблеми правового регулювання трансфертів у бюджетній системі України…….. **15**

Білецька Д.С., Василенко Д.О. Фінансово-правова відповідальність…… **17**

Білоус В.Т., Тернущак М.М. Категорія «фінансова безпека держави» у теоретико-правовому вимірі……. **23**

Боднарчук О.Г. Законодавче та державне регулювання питань забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану…… **26**

Бойко-Слобожан О.О. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану…… **30**

Бортник Н.П. Продовольча безпека у контексті економічної та фінансової безпеки держави…….. **33**

Бригінець О.О. Проблеми правового регулювання безпеки сучасної банківської системи України…….. **35**

Бугера Д.М. Значення та місце податкової безпеки в системі фінансової безпеки України…….. **38**

Видинчук М.А., Мельник О.П. Особливості оподаткування криптовалюти: проблеми та перспективи регулювання…… **40**

Гаврилюк В.С. Перспективи розвитку фінансової політики в умовах воєнного стану…… **43**

Галушка С.І. Правові проблеми практивізації неподаткових доходів бюджетів…….. **47**

Голуб Х.А. Податкова система Швейцарії: досвід для України……. **49**

Горайчук А. С. Використання бюджету в сучасних умовах…….. **53**

Гулієва З.Н., Корж Т.С. Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану……. **57**

Демчук М.В. Правове регулювання фінансового ринку України в умовах воєнного стану…… **61**

Депутат Є.В. Оптимізація взаємодії органів державної влади та НБУ у сфері фінансової безпеки банків..... **66**

Димчуков В.М. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави..... **69**

Дронова А.А. Військові адміністрації та їх значення для фінансової безпеки держави..... **73**

Єроменко А.Р. Правове забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану..... **76**

Жовтий В.О. Роль фінансового права під час фінансових криз та відновлення економічної стабільності..... **80**

Зайчук Л.М., Куріло Т.О., Податкова підтримка навчання: правове регулювання в Україні та іноземний досвід..... **84**

Зінюк І.В. Вплив податкової політики на фінансову безпеку України в умовах воєнного стану..... **88**

Зубко Х.О. Особливості валютного регулювання в сучасних умовах..... **91**

Ільніцька О.Р., Лущик М.В. Фінансове законодавство як підстава забезпечення національної безпеки України в умовах воєнного стану..... **95**

Інгульська Д.А. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **100**

Калюжна К.В., Басараб О.А. Забезпечення фінансової безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **103**

Карауш А.Ю. Адміністрування митних платежів в Україні..... **106**

Карпов О.В. Особливості кримінальної відповідальності за порушення бюджетного законодавства..... **110**

Касьяненко Л.М. Податково-правове стимулювання розвитку економіки..... **112**

Кириченко К.О. Характеристика недобросовісної конкуренції та як захистити від неї підприємство..... **117**

Климчук С.В., Гарбінська-Руденко А.В. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **121**

Ковальчук Д.О., Голодюк Д.А. Правові аспекти криптовалюти в Україні…….. **124**

Ковбасюк В.С. Роль державної податкової служби у забезпеченні податкової безпеки держави……..... **128**

Коломієць Д.В. Правова основа діяльності бюро економічної безпеки як органу, що забезпечує фінансову безпеку держави……. **132**

Кондратюк В.В. Особливості валютного регулювання в умовах воєнного стану…… **136**

Корнева Т.В., Сірочук І.В. Валютний контроль під час переміщення товарів через митний кордон України……..... **140**

Косар А.О., Сокол Н.В. Значення фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах війни…… **144**

Костиріна М.С., Риженко А.М. Фінансова безпека як основна функція держави на сьогоднішній день……..... **148**

Кузьмик М.М. Правові проблеми діяльності державної казначейської служби України……... **151**

Лазаренко Д.О. Особливості фінансового моніторингу в період дії воєнного стану…… **154**

Лазаренко Д.О. Валютні обмеження введенні в результаті дії воєнного стану…… **157**

Липницька А.М. Правове регулювання та аналіз механізмів боротьби з фінансовою корупцією як складової фінансової безпеки України…… **160**

Лугіна Н.А., Лугін С.В. Значення органів національної поліції у забезпеченні фінансової безпеки держави……... **163**

Любовець Д.О. Механізми моніторингу та контролю над міжнародною фінансовою допомогою в Україні…… **166**

Лямзіна О.В., Чичик Д.Ю. Характеристика виникнення податкового обов'язку та його особливості……... **169**

Мазур Т.С., Федан Л.О. Фінансова безпека підприємства в сучасних економічних умовах…… **173**

Миколаєнко П.М. Адміністрування податкових надходжень до бюджету в умовах війни…… **176**

Михайлюк М.М. Суд, як суб'єкт забезпечення економічної безпеки держави…… **180**

Немировська П.В. Проблеми фінансової безпеки в сучасних умовах функціонування…..... **183**

Новицький А.М. Фінансова безпека: глобалістичні виклики сьогодення…….. **186**

Олійник І.Л. Податкові пільги та їх вплив на стимулювання господарської діяльності…… **190**

Паланська Б.І. Корпоративне шахрайство: причини виникнення та напрями боротьби…… **193**

Пахолок В.Я. Податок на прибуток підприємства: особливості впровадження та зміни на період воєнного стану…… **198**

Петрук В.П., Шаркова В.С. Фінансово-правове регулювання технології блокчейн: стан та перспективи використання криптовалют…….. **202**

Половко С.М. Актуальні питання правового регулювання безпеки існуючої банківської системи України……. **205**

Попіль А.П. Податкова система України: роль в економічному розвитку та фінансовій безпеці…….. **208**

Прутенський К.І. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України…….... **211**

Романенкова А.Ю. Вплив на фінансову безпеку України корупційних проявів при державних закупівлях…… **215**

Самгородська С.В. Фінансовий контроль в умовах воєнного стану…….. **219**

Севастьяненко О.В., Бідалова К.С. Ставки майнових податків як елемент юридичного складу податку. Проблемні питання справляння майнових податків в умовах воєнного стану…… **224**

Сержантова В.О. Бюджетна безпека України у 2023 році в умовах війни.. **228**

Сидоренко Д.С., Минюк О.Ю. Взаємодія національної поліції з іншими суб'єктами забезпечення фінансової безпеки держави..... **231**

Сластьоненко О.О., Лаговська Н.В. Фінансова безпека в умовах воєнного стану..... **235**

Сторожук А.О. Забезпечення кібербезпеки під час здійснення валютних операцій..... **238**

Субіна Т.В., Орловськiй Я. Особливості інформаційної безпеки банківських установ..... **242**

Теребейчик Ю.Р. Податкова складова фінансової безпеки держави..... **245**

Терновий Б.В. Правовий статус державної митної служби України в забезпеченні фінансової безпеки держави..... **249**

Тернущак М.М. Забезпечення юридичної безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **253**

Ткачук В.В. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України в контексті забезпечення фінансової безпеки держави..... **255**

Топчій В.В. Кримінально-правові аспекти фінансової безпеки держави.... **259**

Федорук М.І. Особливості бюджетних правовідносин в умовах воєнного стану..... **262**

Фірскіна К.М. Зовнішні загрози фінансової безпеки підприємств України..... **266**

Франко І.Ю. Забезпечення фінансової безпеки банківської установи..... **270**

Цикалюк В.О. Воєнний стан та його вплив на фінансову безпеку України..... **274**

Цимбалюк А.В. Фінансова безпека в системі економічної безпеки України..... **278**

Чемеріс Р.О. Деякі питання щодо декларування про майновий стан та доходи..... **281**

Чорноіван Я.С. Аналіз сутності фінансової безпеки України та країн європейського союзу..... **286**

Шаповалов Д., Коваленко Л.П. Особливості основних стабілізаційних напрямів фінансової безпеки…… **290**

Шаповалова А.О., Біленко А.І. Деякі питання державного фінансового контролю…….. **294**

Швайко І.Є. Правові засади здійснення фінансового контролю…….. **299**

Шопіна І.М. Корпоративна доброчесність правоохоронних органів як умова забезпечення фінансової безпеки держави…… **303**

Ятчук Р.С., Бойко-Слобожан О.О. Правові засади фінансового контролю. здійснення фінансового контролю…… **306**

Яцюк С.О. Особливості розслідування кримінальних правопорушень в банківській сфері…… **310**

Іван ШВАЙКО,
здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
Науковий керівник:
Олена БОЙКО-СЛОБОЖАН,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри публічного права
Державного податкового університету

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Контроль виступає основоположним моментом тієї стадії циклу управління, коли поточні результати впливають на цілі управління і виникають разом з необхідними вимогами до прийнятих рішень, коли виявляються незаплановані відхилення, виявляються їх причини і вживаються заходи щодо поліпшення.

Фінансовий контроль- це діяльність державних органів та їх посадових осіб, закладів, підприємств і закладів що забезпечує законність, фінансової дисципліни та зручності під час мобілізації, розподілу та використання централізованих і децентралізованих грошових фондів і відповідних матеріальних фондів.

Ефективний фінансовий контроль сприяє прискоренню економічного і соціального розвитку держави, раціональної організації використання всіх наявних ресурсів, забезпеченню збереження загальнодержавної і муніципальної власності. Визначаючи особливості фінансового контролю, слід зазначити, що сфера контрольної діяльності все більше розширюється, розповсюджуючись на недержавні підприємства і громадян, що займаються підприємницькою діяльністю. Самі контролюючі органи проходять процес постійної реорганізації.

Слушну думку висловлює Л.В. Гуцаленко, зазначаючи, що фінансовий контроль є цілеспрямованою та комплексною фінансово-правовою діяльністю уповноважених органів фінансового контролю або їх структурних підрозділів,

що визначена згідно актів чинного законодавства. Він полягає у встановленні фактичного та реального стану справ на підконтрольному об'єкті щодо його фінансово-господарської діяльності та спрямований на дотримання фінансової дисципліни, законності і раціональності в процесі формування, володіння, використання та розподілу фінансових активів для ефективного соціально-економічного розвитку всіх суб'єктів фінансових правовідносин.

Л.А. Савченко визначає, що фінансовий контроль – це діяльність державних органів і недержавних організацій, наділених відповідними повноваженнями, що спрямована на забезпечення законності, фінансової дисципліни, раціональності в ході мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів держави [1, с. 5-7].

Фінансовий контроль характеризується такими ознаками:

1. Це діяльність державних органів та недержавних організацій (аудиторські фірми), а також може здійснюватися самими господарюючими суб'єктами.

2. При цьому він спрямований на перевірку фінансової дисципліни в ході мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів.

3. Фінансовий контроль реалізується за допомогою різних методів та способів його здійснення.

4. За результатами проведення контролю приймаються рішення щодо покращення порядку управління фінансовими ресурсами, а за потреби притягнення винних осіб до відповідальності.

Принципи фінансового контролю: законність, гласність, публічність, незалежність, об'єктивність, компетентність, повнота і суцільність перевірок, системність, дотримання професійної етики та інші.

Принцип законності полягає у здійсненні фінансової діяльності відповідно до правових приписів. Гласність у фінансовому контролі передбачає проходження фінансових документів, висновків про діяльність відповідних суб'єктів через представницькі органи та прийняття відповідних рішень щодо них. Публічність – це доступність результатів діяльності органів фінансового

контролю через опублікування їх у пресі, повідомлення через інші засоби масової інформації тощо. Незалежність полягає у можливості діяльності контролюючих суб'єктів без стороннього впливу на них. Не менш важливим є принцип об'єктивності – його можна звести до того, що контрольні органи повинні приймати відповідні рішення на підставі істинної, правдивої, правильної інформації.

До спеціальних принципів фінансового контролю варто віднести принцип компетентності, який полягає у виконанні сукупності вимог при прийнятті на роботу до органу фінансового контролю, а також належної підготовки до проведення кожного контрольного заходу. Принцип повноти та суцільності перевірок передбачає охоплення контролем усієї діяльність підконтрольного суб'єкта з моменту, коли закінчилася попередня перевірка. Системність означає, що органи фінансового контролю повинні охопити контрольними заходами всі групи об'єктів контролю протягом певного проміжку часу. Актуальним залишається принцип дотримання професійної етики, який включає наявність системи морально-етичних норм і правил поведінки посадових осіб органів фінансового контролю [2, с.150-155].

Здійснення державного фінансового контролю забезпечує центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю. Цим органом виступає-Державна аудиторська служба.

Головними завданнями органу державного фінансового контролю є: здійснення державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі

яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належить суб'єктам господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно, за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні [3, с. 815].

Таким чином, фінансовий контроль є таким, що контролюється державними органами управління та державної влади відповідно до закону, і реалізується через систему, яка здійснює нагляд і перевірку фінансової дисципліни, законності, ефективності та зручності розподілу, використання, формування та обігу фінансових ресурсів. Грошові кошти, що належать державі або залишаються у складі суб'єкта фінансово-контрольних правовідносин при виконанні ним функціональних обов'язків, пов'язаних із сплатою бюджету, одержанням позик з державного бюджету або пільг, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гуцаленко Л.В., Дерій В.А., Коцупатрий М.М. Сутність, мета та завдання державного фінансового контролю. *Державний фінансовий контроль*: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., 2009. С. 5-7

2. Касьяненко Л.М, Мацелик Т.О., Новицька Н.Б.Поняття фінансового контролю. Фінансове право України (загальна частина) : навч. посіб., 2021. С. 150-155

3. Закон України від 19 серпня 2022 року № 2939-XII /Верховна Рада України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text